

SN
March 9
VII/2013

HUNGARY

FOREIGN RELATIONS /1500/
Visitors /1501/

AN ITALIAN WOMAN IN BUDAPEST

SOURCE TRIESTE: A Visitor to BUDAPEST on the occasion of the Hungary-Italy soccer match held in November 1955.

DATE OF OBSERVATION: November 1955.

ENGLISH SUMMARY: This report contains source's impressions during a recent trip to BUDAPEST: customs clearance at the Hungarian frontier; the effect on the BUDAPEST man-in-the-street of the beautiful motor-coach in which the Italian group traveled from TRIESTE; the disastrous situation source found among her acquaintances.

The evening of her arrival source went with her friends to a restaurant in the heart of BUDAPEST where a gypsy orchestra entertained. When the waiter spread the word that she was a guest from Italy the musicians as well as the other people in the restaurant showed signs of sympathy for her.

Source also gives her impressions on living conditions and the way the women dress.

On her way back to Italy with the group she stopped at the Vörös Lobogó /Red Flag/ restaurant in GYÖR. Here the group bid farewell to Hungary and the gypsy orchestra accompanied them as far as their motor-coach.

The report also contains some observations made by a young Hungarian on the jolly Italian group.

EVALUATION COMMENT: Consistent with experiences of other Italian citizens who went to BUDAPEST on the same occasion.

X X X

/more/

TRIESZTBől a Cit nevű utazási iroda rendezte a társasutazást a BUDAPESTi magyar-olasz labdarugó mérkőzésre. A részvételi díj 28 ezer lírában volt megállapítva, amennyiben az illető nem vette igényben a BUDAPESTi szállót, hanem ismerőseinél szállt meg. Ha ellenben a kiránduló szállószobára is igényt tartott, akkor a fenti összeg 10 ezer lírával megrágult. A nemzetközi meccsre szóló belépődíj külön 4 ezer lírát tett ki, ennek megváltása azonban nem volt kötelező.

TRIESZTBől külön pullman autóbusz vitte a mintegy 30 főből álló kirándulótársaságot.

Informátorunk 1 kg. babkávét, 1 kg. teát és 1 kg. kakaót vitt a bőröndjében, melyet ajándéknak szánt.

HEGYESHALOMnál a magyar vámőr mikor meglátta ezt a feltétlen vám alá eső árut, azt mondotta - Most nekem ezt nagyon meg kéne vámolnom, legalább 500 forintra, de úgy teszek, hogy a jobb szemem nem látja, amit a ball és a bal nem látja amit a jobb.

Valóban, 20 forintos inkább jelképes vámmal átengedte. Hogy már most ez a kivételezés az idegen vendégekre való tekintettel történt-e vagy véletlen egész derék fináncsal találta szemben magát, erre nézve forrás nem tud biztos választ adni.

A TRIESZTi pullmann BUDAPESTen aBritannia szálló előtt állt meg. Pillanatok alatt százszámra verődött össze körülötte a nép. - "Csak néztek bennünket forrón csodálkozó, éhes szemmel - mondja a forrás - de egyetlen egy sem mert megszólítani minket.

A vezetőfelelős először nem akart kiengedni a városba sem, akiknek engedélyük volt arra, hogy ismerőseiknél töltsék az éjszakát. Csak 21.00-kor mehettek el a szállóból, kiki a családjához, de még így is kikötötte a vezető, hogy reggel reggel 8-kor és délelőtt tizenegy órakor jelentkezzenek nála, legalább telefonon. Megjegyzendő, hogy a vezető olasz volt.

Forrást ismerőseinél csak szomorúság és gyász várta. Az unokákon való elágazást is beleszámítva az utolsó 16 évben legalább negyven halott jelezte a legutóbbi háború, a nyilas és a volseviszta forradalom dulasát. A legtöbbjét

/more/

faji okokból hurcolták el a keretlegények. Néhányat közülük, amikor a nyilasok és nácik karmából kiszabadultak, a szovjet felszabadítók kaptak el és Szibériáig meg sem álltak velük, ott pusztultak el. Mások közülük a népidemokratikus rohammunka gyilkos tempója folytán korán /48-50/ éves korukban dőltek ki. Akik megmaradtak, mind ennek a rendszernek a robotosai, apraja-nagyja.

Forrás elhatározta, hogy egyetlen délelőttiét, vasárnap délelőttiét temetőlátogatásnak szenteli. Ugyis lett. A RAKOSKERESZTURI tömegtemetőben nyugszanak halott ismerősei.

Megérkezése estéjét természetesen életbenmaradt ismerőseivel akarta eltölteni, szerényebb étteremben, ahol lehetőleg cigányzene is van, mivel ezt nagyon kedveli.

Összesen nyolcán voltak a társaságban, amikor elindultak.

Először a Mátyás pincébe néztek be, ez azonban dugig volt - ahogy mondja. Egy másik helyiségben is megpróbálkoztak, ott is hasonló helyzetet találtak. Végre hosszszas keresés után az Irányi utca sarkán, az Egyetemi Könyvtár közelében, eldugott helyen találtak egy vendéglőt, ahol ki volt írva, hogy cigányzene is van.

Már majdnem visszaléptek innen is, mivel ugyanolyan tulzsufoltság fogadta őket, mint az előző helyeken, amikor egy hátsó különszobában felfedeztek egy üres abrosználküli kis szabad asztalt. Mindjárt le is akartak telepedni mellé, igen ám, de nem volt szék a közelében. Ekkor előkerült egy pincér, aki minden teketória nélkül, udvariatlan hangon rájukförmedt: - Nem látják, hogy ez teritetlen asztal, különben is mit akarnak, csak inni, vagy enni is?

A nyugati vendég megütközött a hang és modor ilyen határozott pimaszságán és kissé elfogodottan, de határozottan ezt mondotta a pincérnek: - Én nem tudom, hogy hol lehet itt maguknál enni és inni, csak azt tudom, hogy most érkeztem Olaszországból és néhány derűs percet szeretnék itt eltölteni, úgy hogy cigányzenét is hallgassak közben.

Ezeknek a szavaknak hallatára mintha valami történt volna, a pincért is mintha egyszeriben kicserélték volna, futott azonnal s pillanat alatt fehér abrosszal

/more/

teritette le az asztalt s annyi széket vitt oda, hogy nemcsak nyolc személy tudott leülni, hanem még a felső kabátjuk számára is jutott hely. Még meg is jegyezte: tegyék csak oda le /pedig a ruhatárban kellett volna leadniok!/
.

A kiszolgálás és az ételek minősége is kifogástalan volt. Az ismerősök ugyancsak ki lehettek éhezve, mert az egyik három adag húst megevett egymásután, többek közt olyan tál ételt is, amellyel a forrás nem tudott megbirkózni. Palackolt bort is ittak hozzá asztalit.

Az étteremben a főhelyiségben igen sok vendég volt, közöttük katonatisztek is, azok is mind tudomást szereztek a rendkívüli vendégről, nemsokára csokor virágot küldtek neki. Mihamar az egész közönség figyelme, szerető érdeklődése feléjük fordult és a cigányok, mivel a külön-szoba nem nyílt közvetlenül oda, ahol a pódium volt felállítva, udvariasan a kis szoba ajtajához közel helyezkedtek el s direkt neki kezdtek játszani. Kedveskedésből, mivel hallották a pincértől, hogy TRIESZTBől jön, olasz operettek-ből kezdték darabokat előadni, erre hölgyünk állrészének sűrű érintésével jelezte nekik, hogy ez szakálnövesztő neki, mivel a könyökén jön ki és meg is üzente a zenészeknek, hogy itthon magyar muzsikát szeretne hallgatni.

Hamarosan meglett a foganatja ennek is, mert a cigány-banda azonnal szédlítő iramu csárdásozásba csapott át, úgy húta a talpalávalót, hogy csak úgy szikrázott a vonójuk.

A számla a nyolc fogyasztó személyt, asztali bort, tortát és a plusz tál ételeket is beleértve nem volt tulzott: 300 forint körül járt, de ezt az összeget igazán rászánta az otthoniak örömeire és a viszontlátás családi ünnepének megülésére.

Rövid BUDAPESTi tartózkodása alatt vasárnap délután számos fiatalkori barátnője is felkereste a TRIESZTi vendéget. Többek között előkerült egy kedves iskolatársnője is, aki annak-idején eleganciájáról volt ismert PESTen. Most egészen oroszosan volt öltözve, típusruhában, bekötött fejjel. Nem győzött csodálkozni TRIESZTBÉ költözött barátnőjén, hogy milyen elegáns, holott semmi feltűnő darab nem volt rajta nyugati fogalmak szerint, szerény polgári izléssel volt felöltözve. A magas-sarku cipőjébe egész szerelmes lett, fel is próbálta. El-mondta neki, hogy BUDAPESTen kevés nő engedheti meg magának ezt a luxust vagy legalább is kevés merne ilyen magassarku

/more/

cipőben mutatkozni az utcán.

Valóban - teszi hozzá informátorunk - az utcán megálltak az emberek és utánanéztek. Kalapot nem igen látott nőkn.

Elérhetetlen vágyalom

Egyik férfiismerőse mikor meglátta a TRIESZTI nagytávra beállított pullmann gyorscorrierát, annak modern berendezését meglepetéssel, könnyezni kezdett.

Nyilvánvalóan az otthoni adottságokkal való önkéntelen összehasonlítás csalta ki a könnyet a szeméből, de a körülötte álló idegenek miatt tartózkodott minden megjegyzéstől.

Uri muri

Odafele menet és visszafelé jövet is a TRIESZTI társaság leszállt GYÖRÖTT a Vörös Csillaghoz címzett vendéglőben. Kivülről semmitmondo, szürke épület, debent annál szebben van berendezve. A zenészeknek külön emelvény van fenntartva. Tulajdonképpen cigányzenekarról /"népzene"/ volt szó, de akkor jazzra voltak beállítva. Tehát visszafelé jövet is leszálltak s ebbe a mulatóban nagy bucsumurit csaptak. Ahogy előadja - fogyasztása rendezése után maradt még neki 50 forintja. Ezt szerette volna "megzenésíteni", ahogy kifejezte magát, odaintette hát a primást és kérte, hogy játssza el a nótáit, miután a bankjegyet átadta neki.

A először jazzosan kezdett játszani, de ő leintette, hogy ő magyar nótát akar hallani cigányzenével. A primás ettől ketdve csak cigányosan muzsikált és magyar népdalokat. Volt ott a mulatozó magyar közönség közt egy középkorú, rokonszenves ur, aki felkérte a hölgyünket táncra. Az olaszok kedve is hamarosan tetőpontra hágott, ők is bekapcsolódtak a táncba, nótába és zenébe egyaránt.

Az egész társaságnak olyan jó kedve kerekedett, hogy a muri végén libasorba mentek vissza a kint várakozó autbuszhoz és a "népzenészek" egész odáig kísérték őket muzsikaszóval.

Az utcán két suhanc ácsorgott a vendéglő körül s a valószínűleg szokatlan felvonulás láttán az egyik megjegyezte hangosan a másiknak: "Na komám, ezek a digók ugyancsak becsukáztak!"

Erre hősünk nem állhatta meg, hogy oda ne szoljon a gyerekeknek, helyreigazítva: "Ezek nem digók, hanem magyarok, akik 16 éve nem látták Magyarországot!"